

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 16 października 1989 r.

w sprawie warunków oraz rodzajów i wysokości świadczeń pomocy materialnej dla studentów studiów dziennych.

Na podstawie art. 98 ust. 3 ustawy z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 201, z 1987 r. Nr 22, poz. 128, z 1989 r. Nr 4, poz. 24, Nr 6, poz. 33, Nr 20, poz. 104, Nr 29, poz. 154, Nr 34, poz. 181 i Nr 35, poz. 192) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Pomoc materialną dla studentów studiów dziennych stanowią:

- 1) stypendia,
- 2) dodatki do stypendium,
- 3) ulgi w opłatach:
 - a) za miejsce w domu studenckim,
 - b) za wyżywienie w stołówce studenckiej,
- 4) zapomogi.

2. Pomoc materialna przyznawana jest na wniosek studenta.

§ 2. 1. Stypendium składa się z części uzależnionej od:

- 1) warunków materialnych studenta,
- 2) wyników w nauce.

2. Części stypendium, o których mowa w ust. 1, przyznawane są odrębnie. Stypendium wypłacane jest przez okres 10 miesięcy w roku. Studentom kończącym studia przed terminem określonym w regulaminie studiów wypłaca się stypendium w kwocie łącznej za okres między faktycznym a regulaminowym terminem ukończenia studiów.

3. Stypendium nie otrzymują studenci w okresie powtarzania roku (semestru) studiów. W wypadkach szczególnych rektor, na wniosek dziekana, złożony w porozumieniu z wydziałowym organem samorządu studenckiego, może przyznać studentowi powtarzającemu rok (semestr) studiów część stypendium uzależnioną od warunków materialnych studenta.

4. Studenci studiujący na drugim kierunku (specjalności) studiów, na którym studia nie są uwarunkowane ukończeniem innego kierunku (specjalności), mogą otrzymać część stypendium uzależnioną od warunków materialnych studenta przez okres nie dłuższy niż dwa lata od ukończenia pierwszego kierunku (specjalności) w terminie przewidzianym planem studiów.

§ 3. Podstawa naliczania stypendium, zwana dalej „podstawą naliczania”, wynosi 80% najniższego miesięcznego wynagrodzenia asystenta stażysty.

§ 4. 1. Student, w którego rodzinie dochód na osobę nie przekracza podstawy naliczania, może otrzymać część stypendium uzależnioną od warunków materialnych studenta.

2. Wysokość części stypendium, o której mowa w ust. 1, stanowi różnica pomiędzy podstawą naliczania a miesięcznym dochodem przypadającym na osobę w rodzinie studenta.

3. Wypłacaną studentowi część stypendium uzależnioną od warunków materialnych studenta zaokrągla się w górę do pełnych setek.

4. W okresie wpisu warunkowego wypłata części stypendium uzależnionej od warunków materialnych ulega zawieszeniu. Wyrównanie tej części wypłaca się po spełnieniu warunku.

§ 5. 1. Student pierwszego roku studiów, który otrzymuje część stypendium uzależnioną od warunków materialnych studenta, otrzymuje dodatek do stypendium w wysokości 30% podstawy naliczania.

2. Student zamieszkały na stałe w miejscowości nie będącej siedzibą szkoły wyższej, z której codzienny dojazd do szkoły jest niemożliwy lub w znacznym stopniu utrudniałby wywiązywanie się z obowiązków studenta, otrzymujący część stypendium uzależnioną od warunków materialnych, otrzymuje dodatek do stypendium w wysokości 30% podstawy naliczania.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy studentów wyższych szkół morskich kwaterowanych w domach studenckich.

4. Małżeństwo studenckie lub student wychowujący co najmniej jedno dziecko, jeżeli na to dziecko nie przysługuje zasiłek rodzinny, otrzymuje dodatek do stypendium w wysokości równej zasiłkowi rodzinnemu określonego na podstawie odrębnych przepisów. Wypłaca się go jednemu z rodziców-studentów.

§ 6. 1. Wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta ustala się na podstawie oświadczenia studenta o liczbie osób w rodzinie żyjących we wspólnym gospodarstwie domowym oraz na podstawie zaświadczeń członków rodziny studenta o źródłach i wielkości dochodów za okres trzech miesięcy poprzedzających zmianę podstawy naliczania.

2. Za dochód, o którym mowa w ust. 1, uważa się:

- 1) wynagrodzenie uzyskiwane w ramach stosunku pracy, z tytułu umowy zlecenia, umowy agencyjnej, umowy o dzieło lub umowy o pracę nakładczą,

2) dochody z tytułu:

- a) członkostwa spółdzielni,
- b) wykonywania wolnego zawodu,
- c) działalności twórczej lub artystycznej,
- d) działalności gospodarczej lub współpracy przy prowadzeniu takiej działalności,

3) zasiłki z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa,

4) emerytury i renty inwalidzkie wraz ze wszystkimi wzrostami i dodatkami, z wyjątkiem dodatków pielęgnacyjnych,

5) stypendia doktoranckie, twórcze i dla sportowców,

6) zasiłki rodzinne,

7) stałe zasiłki z pomocy społecznej,

8) zasiłki dla absolwentów szkół wyższych wychowujących dzieci,

9) alimenty i świadczenia z funduszu alimentacyjnego,

10) zasiłki z Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej,

11) zasiłki na utrzymanie rodziny, wypłacane żołnierzom pełniącym służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych, oraz zasiłki dla członków rodziny osób odbywających służbę wojskową,

12) dochód z pracy w rolnictwie nie uspołecznionym, który oblicza się mnożąc ogólną liczbę hektarów przeliczeniowych przez kwotę przeciętnego dochodu z pracy w rolnictwie z 1 ha przeliczeniowego, ustalanego corocznie przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej,

13) dochód z tytułu prowadzenia działalności objętej podatkiem obrotowym i dochodowym.

§ 7. 1. Student, który uzyskał za rok studiów średnią ocen wpisanych do indeksu nie niższą niż 4,0 oraz postępuje zgodnie z treścią ślubowania studenckiego, otrzymuje w następnym roku studiów część stypendium uzależnioną od wyników w nauce. Dotyczy to także studenta, który zaliczył pierwszy rok studiów jako wolny słuchacz.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3 wysokość części stypendium, o której mowa w ust. 1, nie może być niższa niż 30% i nie może przekroczyć 70% podstawy naliczania; w przypadku studenta, który uzyskał średnią ocen wpisanych do indeksu równą 4,0, wysokość części stypendium uzależnionej od wyników w nauce nie może być wyższa niż 30% podstawy naliczania.

3. Średnia ocen wpisanych do indeksu, o której mowa w ust. 1, dla części stypendium uzależnionej od wyników w nauce, przyznawanej w okresie od dnia 1 października 1989 r. do dnia 30 września 1990 r., wynosi 3,7.

4. Studentowi, który otrzymuje stypendium-nagrodę ministra nadzorującego szkołę wyższą, nie przysługuje część stypendium uzależniona od wyników w nauce.

§ 8. 1. Pierwszeństwo w korzystaniu z miejsca w domu studenckim przysługuje studentowi pobierającemu część stypendium uzależnioną od warunków materialnych studenta, zamieszkałemu na stałe w miejscowości nie będącej siedzibą szkoły wyższej, z której codzienny dojazd do szkoły jest niemożliwy lub w znacznym stopniu utrudniałby wywiązywanie się z obowiązków studenckich. Szczegółowe kryteria przyznawania miejsc w domu studenckim, jednolite dla szkół wyższych ośrodka akademickiego, ustalają wspólnie rektorzy szkół wyższych tego ośrodka, uwzględniając sytuację materialną, wyniki w nauce oraz aktywność społeczną studenta.

2. Odpłatność studenta za miejsce w domu studenckim ustala rektor szkoły wyższej w porozumieniu z uczelnianymi organami samorządu studenckiego i ogólnokrajowych organizacji studenckich, z tym że nie może ona przekraczać miesięcznego kosztu utrzymania jednego miejsca w domu studenckim w szkole wyższej w okresie trzech miesięcy poprzedzających ustalenie odpłatności. Suma wpływów z opłat za miejsce w domach studenckich nie może być niższa niż 50% kosztów utrzymania domów studenckich, z wyłączeniem skutków decyzji, o których mowa w ust. 5.

3. Przy ustalaniu kosztu, o którym mowa w ust. 2, nie uwzględnia się kosztów utrzymania obiektów i pomieszczeń użytkowanych przez akademicką służbę zdrowia oraz studenckie kluby kulturalne lub użytkowanych na inne cele nie związane z działalnością domów studenckich.

4. Z odpłatności za miejsce w domu studenckim są zwolnieni:

- 1) studenci wyższych szkół morskich, kwaterowani w domach studenckich,
- 2) dzieci rodzin studenckich i samotnych studentów.

5. W uzasadnionych indywidualnych wypadkach rektor szkoły wyższej może zwolnić w całości lub w części z odpłatności za miejsce w domu studenckim studenta znajdującego się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej.

§ 9. 1. Pierwszeństwo w korzystaniu z wyżywienia w stołówce studenckiej przysługuje studentowi pozostającemu w trudnej sytuacji materialnej lub nie posiadającemu możliwości żywienia się w domu rodzinnym.

2. Odpłatność studenta za wyżywienie w stołówce studenckiej równa jest kosztowi surowca przeznaczonego na przygotowanie posiłków.

3. Koszt surowca, o którym mowa w ust. 2, ustala rektor szkoły wyższej w porozumieniu z uczelnianymi organami samorządu studenckiego i ogólnokrajowych organizacji studenckich.

4. Rektor szkoły wyższej w uzasadnionych indywidualnych wypadkach może zwolnić w całości lub w części z odpłatności za wyżywienie w stołówce studenckiej studentów, o których mowa w § 8 ust. 5.

§ 10. Zapomogę może otrzymać student na zakup pomocy naukowych lub student, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej.

§ 11. Pomoc materialna otrzymana na podstawie nieprawdziwych danych podlega zwrotowi na fundusz stypendialny szkoły wyższej.

§ 12. Rektor szkoły wyższej w porozumieniu z uczelnianymi organami samorządu studenckiego i ogólnokrajowych organizacji studenckich określa szczegółowy tryb przyznawania pomocy materialnej dla studentów oraz wysokość poszczególnych świadczeń pomocy materialnej w granicach określonych w rozporządzeniu.

§ 13. 1. Pomoc materialną dla studentów przyznaje dziekan. Od decyzji dziekana student może odwołać się do rektora.

2. W szczególnie uzasadnionych wypadkach rektor szkoły wyższej na wniosek dziekana, uczelnianego organu samorządu studenckiego lub ogólnokrajowej organizacji studenckiej może:

- 1) obniżyć lub cofnąć wypłatę części stypendium uzależnionej od warunków materialnych studenta,
- 2) podwyższyć część stypendium uzależnionej od warunków

materialnych studenta, nie więcej jednak niż do wysokości podstawy naliczania,

- 3) przyznać część stypendium uzależnioną od warunków materialnych studenta studentowi, w którego rodzinie dochód na osobę przekracza podstawę naliczania, w wysokości nie wyższej niż podstawa naliczania,
- 4) przyznać stypendium lub jego część na okres 12 miesięcy.

§ 14. W wielouczelnianych ośrodkach akademickich miejsca w domach studenckich, z wyjątkiem miejsc w domach studenckich wyższych szkół morskich, oraz skierowania do stołówek studenckich powinny być dzielone wspólnie przez rektorów tego ośrodka, z uwzględnieniem liczby studentów zamiejscowych i specyfiki danej szkoły.

§ 15. 1. Rektor lub dziekan, na wniosek właściwego organu samorządu studenckiego lub uczelnianego organu ogólnokrajowej organizacji studenckiej, mogą powołać na czas określony odpowiednio uczelnianą lub wydziałową komisję do spraw pomocy materialnej.

2. W razie powołania uczelnianej komisji, o której mowa w ust. 1, komisja ta wykonuje uprawnienia rektora wymienione w § 8 ust. 2 i 5 oraz § 13. Decyzje komisji zatwierdza rektor.

3. W razie powołania wydziałowej komisji, o której mowa w ust. 1, komisja ta wykonuje określone w rozporządzeniu uprawnienia dziekana, z zastrzeżeniem ust. 4. Decyzje komisji zatwierdza dziekan.

4. W domu studenckim lub osiedlu akademickim rektor, na wniosek organu samorządu studenckiego domu studenckiego lub osiedla akademickiego, może powołać komisję do spraw pomocy materialnej w zakresie korzystania z miejsc w domu studenckim. Komisja ta wykonuje uprawnienia dziekana określone w § 13 ust. 1 w związku z § 8. Decyzje komisji zatwierdza dziekan.

§ 16. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do studentów nie będących obywatelami polskimi.

§ 17. 1. Stypendia zwrotne, wypłacone na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 16 września 1982 r. w sprawie warunków oraz rodzajów i wysokości świadczeń pomocy materialnej dla studentów (Dz. U. Nr 29, poz. 204 i z 1984 r. Nr 44, poz. 239), podlegają spłacie w terminie 10 lat od daty ukończenia studiów. Rozpoczęcie spłat następuje nie wcześniej niż po 3 latach od ukończenia studiów.

2. W razie niedotrzymania terminu spłaty należności z tytułu pobranego stypendium zwrotnego, kwoty należne państwowym jednostkom organizacyjnym podlegają ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Stypendia, o których mowa w ust. 1, podlegają umorzeniu:

- 1) w całości lub w części przez rektora szkoły wyższej, na wniosek studenta, w wypadkach szczególnie uzasadnionych,
- 2) w całości — w razie ukończenia studiów przez studenta w terminie określonym w regulaminie studiów i otrzymania dyplomu z wyróżnieniem lub wynikiem bardzo dobrym,
- 3) w 75% — w razie ukończenia przez studenta studiów w terminie określonym w regulaminie studiów i otrzymania dyplomu z wynikiem dobrym,
- 4) w wypadkach przewidzianych odrębnymi przepisami.

4. Stypendia zwrotne dla studentów studiujących na drugim kierunku studiów, na którym studia nie są uwarunkowane ukończeniem pierwszego kierunku, nie podlegają umorzeniu.

§ 18. Decyzje w sprawie przyznawania pomocy materialnej, o których mowa w rozporządzeniu, podejmowane są w ramach środków funduszu stypendialnego będącego w dyspozycji szkoły wyższej.

§ 19. 1. W okresie do dnia 31 grudnia 1989 r. studenci, na których nie przysługuje zasiłek rodzinny, otrzymują płatny z góry miesięczny dodatek z tytułu wzrostu cen podstawowych artykułów żywnościowych w wysokości 4857 zł, powiększony o 1425 zł za każdy kilogram mięsa i jego przetworów, przysługujący studentowi według karty zaopatrzenia w lipcu 1989 r., nie mniej jednak niż za 2,5 kg. Kwotę dodatku zaokrągla się w górę do pełnych 100 zł i powiększa się o kwotę 7000 zł.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, zwiększa się od dnia 1 września 1989 r. o kwotę 23.700 zł.

3. Miesięczny dodatek, o którym mowa w ust. 1 i 2, przysługuje również dzieciom studentów, na które nie przysługuje zasiłek rodzinny.

§ 20. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 września 1988 r. w sprawie warunków oraz rodzajów i wysokości świadczeń pomocy materialnej dla studentów studiów dziennych (Dz. U. Nr 35, poz. 275 oraz z 1989 r. Nr 47, poz. 258 i Nr 50, poz. 296).

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 października 1989 r.

Minister Edukacji Narodowej: *H. Samsonowicz*